

Důvodová zpráva

Radě hlavního města Prahy je předkládán návrh změny obecně závazné vyhlášky č. 23/1998 Sb. hl. m. Prahy, o ověřování znalostí řidičů taxislužby na území hlavního města Prahy, která byla odsouhlasena usnesením Rady hlavního města Prahy č. 2228 ze dne 26.11.2013 a schválena usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 33/70 ze dne 12.12.2013.

Hlavní město Praha využilo již v roce 1998 zákonného zmocnění, kdy vydalo obecně závaznou vyhlášku č. 23/1998 Sb. hl. m. Prahy, o ověřování znalostí řidičů taxislužby na území hlavního města Prahy. Během své existence dozнала tato vyhláška několik změn, z nichž ta nejpodstatnější z roku 2003 dala uchazečům do ruky mapu a určila, že osvědčení o úspěšném vykonání zkoušky má platnost na dobu neurčitou. Přestože se pro tuto zkoušku ujal zjednodušený název „zkouška z místopisu“, skládá se ze tří částí. V první části prokazuje řidič znalosti z místopisu, ve druhé části znalosti z právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele a ve třetí části prokazuje řidič schopnost ovládat taxametr. První dvě části jsou prováděny formou testu na počítači, třetí část je praktické zvládnutí obsluhy taxametru, jehož typ si zkoušený řidič sám vybere.

Současná situace v taxislužbě však ukazuje, že je potřebné sjednotit požadavky na prokazování způsobilosti řidičů v taxislužbě a dát dostatečný časový prostor k přípravě na takovou zkoušku jiným způsobem, než že žadatelé budou tak jako dosud jednou měsíčně zkoušet, zda se jim, často bez hlubší přípravy, zadaří tuto zkoušku složit. Tento dosavadní způsob v podstatě uměle navyšuje „beztrestným“ opakováním pokusů zkoušku složit počet žadatelů o zkoušku, jehož důsledkem je standardní jednoměsíční čekací doba od podání přihlášky. Výjimkou nejsou případy s více jak 10 pokusy (106 uchazečů), rekordmanem je žadatel, který se na tuto zkoušku nedostavil, nebo u zkoušky neuspěl dosud 43 krát, přesto ji nesložil. Z pohledu dochvilnosti je na prvním místě uchazeč, který byl na zkoušku přihlášen 29 krát, dostavil se 26 krát, kdy se mu to nakonec podařilo udělat. Prokázání znalosti města a právních předpisů upravujících tuto oblast, jako podmínka pro nabízení taxislužby v Praze, se tak přiblíží praxi obvyklé u řady evropských velkoměst.

Nejdůležitější změny, ke kterým by mělo zamýšlenou novelou dojít:

1. Povinný shodný rozsah zkoušky pro všechny uchazeče

Po změně zákona v roce 2013, kdy byla zrušena tzv. smluvní přeprava, byla zavedena možnost nikoli jen výběru konkrétního taxametru, ale rovněž volby, zda vůbec chce žadatel skládat zkoušku ze znalostí ovládnutí taxametru. V této praktické části řidič krom manuální schopnosti ovládat taxametr odpovídá komisaři na otázky týkající se průběhu jízdy, režimu „volný“ a dalších okolností při nabízení taxislužby. Vzhledem k tomu, že se jedná o jeden druh přepravy pro cizí potřeby, kterou je taxislužba, měly by být podmínky pro všechny uchazeče stejné. Nesystémovou změnou z roku 2013 tak došlo k odlišnému posuzování různých uchazečů.

2. Důsledné prokázání znalostí místopisu hlavního města Prahy

Na druhou část testu – právní předpisy je uchazeč nucen se připravit z veřejně dostupných podkladů, bez možnosti nahlížet do příslušných zákonů. Obdobně by to mělo být i v části týkající se znalosti místopisu hl. m. Prahy. Řidič taxislužby musí být připraven operativně řešit nepředvídané dopravní situace například zvolením náhradní

trasy, kterou v reálném provozu nemůže hledat v mapě a neukáže mu ji ani nejmodernější technika. Veškeré aktuální otázky, zcela totožné s obsahem testů, jsou zveřejněny jak na portálu města, tak i na úřední desce magistrátu. Poskytnutím mapy se test pro nepřipravené uchazeče proměnil v listování v mapě, kterou připravení uchazeči ani neotevřou. Proto je navrhováno zrušení této možnosti.

3. Prokázání spolehlivosti

V několika částech změn vyhlášky se upřesňuje spolehlivost a její aplikace:

- a) změna zákona o silniční dopravě z roku 2017, iniciovaná městem, dořešila řadu předchozích nejasností v posuzování a uplatňování spolehlivosti řidiče taxislužby, které předchozí verze vyhlášky nad nutný rámec explicitně popisovala;
- b) řidič při prezenci předkládá žlutý průkaz řidiče, kterým vedle faktu, že je řidičem dokládá i splnění zákonných podmínek před svým domovským dopravním úřadem;
- c) text vyhlášky se tak zjednodušuje a více opírá o text zákona o silniční dopravě.

4. Zkouška se skládá pouze v českém jazyce

Nárůst cizojazyčných uchazečů vyvolává dotazy v této oblasti. Je proto potřebné explicitně stanovit, že zkoušku není možné nijak formálně složit *za účinné pomoci překladatele*, s jedinou akceptovatelnou zdravotní výjimkou, u neslyšících uchazečů.

5. Závaznost přihlášení a přípravy na zkoušku

Konstrukce zákonného zmocnění neumožňuje zpoplatnění účasti na zkoušce, jako nástroje pro závaznost přihlášky či následné účasti na zkoušce. Běžně se zhruba polovina pozvaných účastníků ke zkoušce nedostaví, čímž doslova plýtvají kapacitními možnostmi města, které tak nemohou být využity jinými uchazeči. Obdobná je situace ve vlastní ne/přípravě uchazeče na zkoušku, což tito sami přiznávají. Je proto navrženo prodloužit lhůty pro další termíny pro nepřipravené uchazeče a ty, co se bez řádné a včas podané omluvy ke zkoušce nedostaví.

6. Další změny v textu mají formální, gramatický či věcný charakter.

7. Navrhované změny nemají dopad do rozpočtu hlavního města Prahy, ani do rozpočtů městských částí.